

STORE MAGLEBY

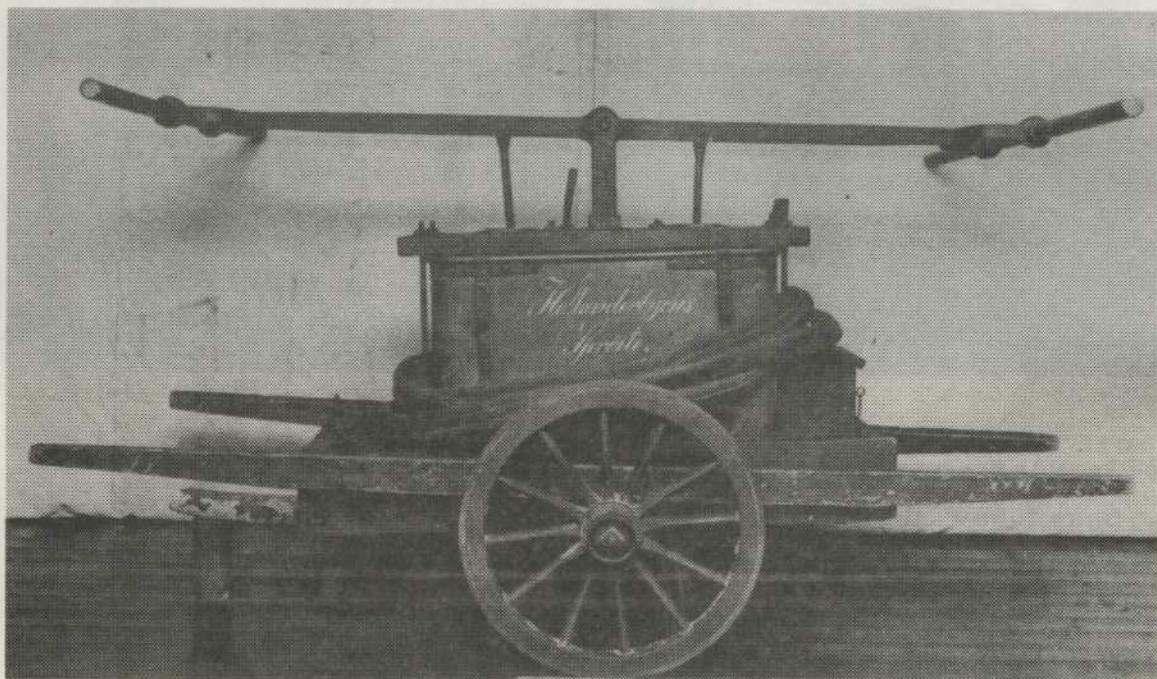
EN OPIKSTERING OM ST. MAGLEBY STATIONS VIRKE

ET ANLEDNING AF 50 ÅRS JUBILÆT

1. MÅJ 1902

BRANDKORPS

50 ÅR

EN ORIENTERING OM ST. MAGLEBY STATIONS VIRKE

I ANLEDNING AF 50 ÅRS JUBILEET

1. MAJ 1982

Den ældste form for brandvæsen er pligtbrandvæsen, hvor alle duelige mænd imellem 18 - 60 år skulle give møde ved brand. Een gang om året afholdtes der sprøjtemønstring, hvor alle indskrevne mænd skulle give møde. Man afprøvede håndsprøjterne og undersøgte om alt det andet materiel - såsom vandkar, stiger og brandhager var i orden.

Et sådant brandvæsen talte et kæmpe opbud af mænd inddelt i sprøjtehold, redningshold, ordenshold, vandkørerhold, bevogtningenshold samt afskrivere, hvis opgave var at krydse af, hver gang kollegerne kom med en tønde vand til pumpen. At man i St.Magleby så sent som i 1928 talte om en styrke på ikke færre end 139 mand fortæller lidt om dette forhold.

I tyverne og trediverne begyndte man næsten alle steder at oprette små brandkorps med et mindre antal honorarlønnede brandfolk. Automobiler udstyret med pumpe gjorde det muligt for sådanne små korps at udrette mere end det meget store og uhåndterlige pligtbrandvæsen.

I 1932 besluttede man på et sognerådsmøde i St.Magleby, at afskaffe pligtbrandvæsenet og oprette et lille kommunalt brandvæsen med to brandfogeder og otte brandmænd.

1. maj samme år startede korpset.

Dragør, som man hele tiden havde haft et nært samarbejde med, havde nogle måneder forinden - nemlig d. 1. januar 1932, oprettet et lignende korps og det aftaltes, at man stadigvæk gensidigt skulle hjælpe hinanden.

Da man ikke selv havde automobilsprøjte oprettedes en kontrakt med Falcks Redningskorps, der ved ildløs skulle møde med automobilsprøjter.

St.Magleby var delt i to brandkredse med hver sin brandfoged, nemlig Hans Svendsen, Langhøjgaard og Edvard Tønnesen, Længstedhøj Skolevej. Brandmændene på første hold, der dækkede byen var: Georg Weichel, Hans Holm, Thorkild Rasmussen og Martin Riber, medens andet hold, der dækkede fælleden, bestod af Peter Jensen, Arnold Nielsen, Dirch Weichel, Ejner Johansen og Henry Jensen. Korpsets materiel, der blev opbevaret i sprøjtehuset, bestod fra starten af to håndsprøjter, to brandsejl, to lygter, tre spande, træ hakker og to økser.

Det vil føre for vidt, at omtale alle de opgaver korpset blev sat til at løse i årene frem til anden verdenskrig, der indleder en ny periode i brandvæsenets historie, hvorfor det kun vil blive glimt fra denne første periode, der beskrives her.

Den 2. marts 1933 var der brand på Østergaard i Maglebylille. Efter samtale mellem brandfogeden fra St.Magleby og brandinspektøren, der var fælles for Tårnby, St.Magleby og Dragør, mødte St.Magleby med begge håndsprøjter og var i arbejde fra klokken 11.30 om formiddagen til klokken 18.00 om aftenen.

Fredag d. 12. marts 1933 deltog brandkorpset i slukningsarbejdet ved branden på tjærefabrikken på Amager Landevej.

Den 28. juni 1933 var der brand i Anders Andersens hus og her var korpset i funktion fra klokken 08.00 om morgenen til kl. 13.00 om eftermiddagen.

Søndag d. 15. juli samme år afholdtes der sprøjtemønstring. Da St.Magleby dengang ikke havde noget vandværk, benyttede man foruden branddammene private borer, hvor man så havde sat en speciel studs for brandvæsenets slanger. Disse specielle vandforsyningssteder blev næsten altid prøvet ved sprøjtemønstringer og andre øvelser.

Den 25. august 1934 assisterede man Dragør Brandvæsen ved branden på Dragør Jernstøberi. Korpset blev sendt hjem kl. 07.00 om morgenen efter tre timers hårdt arbejde.

Den 10. juli 1935 rykker man ud til en brand på fabrikken Ama i Tømmerup og er i arbejde 3½ time.

Den 18. oktober 1936 fratræder Hans Svendsen som brandfoged og erstattes af Peter Adriansen. I den anledning afholdes en sprøjtemønstring samme dag.

Den 4. november samme år assisterer man ved branden i enkefru Svendsens gård i Dragør.

Søndag d. 13. juni 1937 afholdes der sprøjtemønstring i Baggersmindeleiren. Tårnby Brandvæsen, der i tilfælde af brand i lejren skal give møde med en motorsprøjte, er også med. Klokken 09.40 er mønstringen overstået, men i selvsamme øjeblik ringer Falcks Redningskorps til lejren og meddeler, at det brænder på Villum Jacobsens gård ved Kongelunden. Man afgår straks fra lejren til brandstedet, hvor man hurtigt bliver herre over ilden. Kl. 12.45 kan mandskabet hjemsendes.

I begyndelsen af 1938 anskaffer brandvæsenet røgmasker til fire mand. Mandskabet holder øvelser i Falcks røgkammer, hvor man prøver maskernes anvendelighed i tætte skyer af røg, svovldampe og ammoniak. Samtidig undervises i kunstigt åndeåtræt.

Ligeledes afholdes der røgøvelser sammen med Tårnby brandvæsen. Den 2. juni 1938 har man to sommerhusbrande på samme dag. Begge steder er husene desværre nedbrændt inden man når frem.

Lidt senere på året hjemsøges det sydlige Amager af et voldsomt tordenvejr. Lynet slår ned i gårdejer C. Petersens gård på fælleden. Da telefoncentralen er lukket p.g.a. tordenvejret, kan man ikke alarmere St.Magleby Brandvæsen. Københavns Brandvæsen underrettes om branden og afsender straks et slukningstog til stedet. Alligevel når venstre længe at nedbrænde totalt. Da man senere får alarmeret St.Magleby Brandvæsen giver dette straks møde, hvorefter københavnerne returnerer.

Den 1. januar 1939 ophører kontrakten med Falck og samtidig starter samarbejdet med Kastrup-Tårnby Brandvæsen.

Kontrakten mellem Tårnby og St.Magleby lyder på, at Tårnby i tilfælde af ildløs skal rykke ud med a) en automobilsprøjte, der kan yde 1200 minut/liter, b) en skumsprøjte, c) ca 600 m 3" og 2" slange, d) en 10 meter let stige, e) andet fornødent brandslukningsmateriel.

Sprøjten, der bemannes med en fører og fem mand, skal forblive på brandstedet til ilden er nedkæmpet, men mandskabet skal normalt ikke deltage i vagt og oprydning.

Fire gange om året skal der afholdes øvelse med deltagelse af begge korps.

For disse ydelser skal St.Magleby betale en årlig afgift på 20 øre pr. indbygger samt 10 øre for sommerbeboere, der er skattepligtige til kommunen.

I slutningen af 1939 får St.Magleby Brandvæsen en bærbar motorsprøjte og 210 meter slange. Dette materiel er udlånt af Statens Civile Luftværn og som tilbageleveredes efter krigen.

Den 19. november 1939 er der skorstensbrand i St.Magleby skole. Brandmændene klarer opgaven med nogle håndfulde grus.

I april 1940 bliver Danmark besat af tyskerne og hermed indledes en ny periode i korpsets historie.

Man havde dog et stykke tid forinden anet, hvor det bar hen. I marts 1940 afholdtes der brandøvelse hos Kastrup Brandvæsen og efter øvelsen redegjorde brandinspektør S. Schouenborg for fordelingen af hjælpebrandvagterne ved luftværnstilstand.

Umiddelbart efter besættelsen afholdtes der flere øvelser i St.Magleby, for at vænne sig til tingenes nye tilstand.

Søndag d. 6. juli 1940 kl. 03.00 om morgenen havde St.Magleby sin første luftalarm og brandmandskabet gav møde på skolen som den stående ordre lød på. Ialt havde man i 1940 ni luftalarmer.

Den 9. december 1940 udbrød der brand hos købmand Larsen i St.Magleby. Brandvæsenet slukkede ilden med en håndsprøjte inden kollegerne fra Dragør og Kastrup nåede frem.

Der afholdtes mange øvelser i 1941. Bl.a. havde man i oktober en luftværnsdag i Dragør, hvor alt materiel var i ilden. Det var også i 1941, at man fandt på at indlede øvelserne med gymnastik for at fremme mandskabets fysiske tilstand.

Krigen gik sin gang og efterhånden som de allieredes flystyrker blev Luftwaffe mere og mere overlegent lød sirenen til luftalarm oftere og oftere.

I den forbindelse skal nævnes, at der under hele krigen var luftmeldepost i kirketårnet i St.Magleby kirke. Vagten var besat med C.B.U. værnepligtige, der telefonisk stod i forbindelse med luftmeldecentralen i Tårnby.

Onsdag d. 15. september 1943 slog lynet ned i Stubmøllegård klokken elleve om formiddagen. Der udbrød brand og de tre aflængerne nedbrændte, medens det lykkedes at redde stuehuset og de stærkt truede nabogårde. St.Magleby sætter sin motorsprøjte ind på gårdspladsen, hvor der findes en vandboring med brandgevind. I brandprotokollen kan man læse, at det var en varm omgang, og det skal jo nok passe med den placering. Tårnby og Dragørs motorsprøjter tager vand fra branddammen ved Karl Mortensen, Fælledvej. Først kl. 17.45 kan mandskab og køretøjer hjemsendes, idet der dog efterlades en brandvagt på to mand, som først inddrages sent på aftenen.

Den 6. maj 1944 opstår der ildløs hos Georg Hansen i Magleby-lille. Hele gården nedbrænder og det samme sker med nabogården tilhørende Svend Tage Thybo. St.Magleby deltager i slukningen sammen med Tårnby Brandvæsen.

